

ἔρωτα. Αἱ ἡμέραι παρέρχονται παρόμοιοι, καὶ αἱ ὥραι φαίνονται βραδεῖαι. Σχολὴ καὶ ὀκνηρία οἰκοῦσι τὸ χαρμίον, σπανίως ἢ χαρμονὴ ἐν αὐτῷ ὑπείσέρχεται. Ὅσακις αἱ νέαι ἔγκλειστοι τὴν ἀγωνίαν καὶ ἀνίαν αἰσθάνωνται, διαλύουσι ταύτην, ἀλλὰ σπύσσουσαι μονήν, παίζουσαι, φλυαροῦσαι ἢ ἐν κομφῷ ὁμίλῳ διερχόμεναι παρὰ τὸ κελάρημα τῶν ἀναβλυζόντων ὑδάτων, ὑπὸ τὸ φύλλωμα βελυσκίων πλατάνων. Πονηρὸς εὐνοῦχος πανταχοῦ τὰς ἀκολουθεῖ· δὲν δύνανται νὰ φύγωσι τὴν ὄψιν του. Τὸ βλέμμα του τὸ πᾶν ἐποπτεύει, τὸ οὖς του ἀκούει τὸ πᾶν. Τῇ ἐπιμελείᾳ του ἔχαρχθη κωνὸν βίου ἀμετάβλητος. Μόνος τούτου νόμος ἐστὶν ἡ βούλησις τοῦ χάνη, ἣν ἐκπληροῖ μεθ' ἧς ἀκριβείας καὶ τὰς τοῦ Κορανίου ἐντολάς· ὁ εὐνοῦχος ἀγνοεῖ τί ἐστὶν ἔρως· ὥσπερ στήλη ἀπαθής, προσδέχεται ψυχρὰς τὰς σκώμματα, τὴν ὀργήν, τὰς λιποψυχίας, τὰς ὕβρεις ἀναιδοῦς ἀσελγείας, τὴν περιφρόνησιν, τὰς ἱεσιὰς, τὰ χαῦνα ὁμματα, τοὺς θρηνώδεις στεναγμούς, τὰ ἐπιφύκια πρᾶπτονα. Οὗτος καλῶς γινώσκει τὸ γυναικεῖον ἰδίωμα, ποία ἡ δολιότης τῶν ἐν ἐλευθερίᾳ καὶ περιορισμῷ. Οὔτε τὰ τρυφερὰ βλέμματα, οὔτε αἱ σιγηλαὶ λαιδοῖαι, οὔτε τὰ δάκρυα ἐν αὐτῷ ἰσχύουσιν· οὗτος δὲν τὰ πιστεύει.

Ὅταν αἱ ὥραι αἰχμαλῶτοι, λύουσιν τὴν μακρὰν κόμην εἰς τὸν ἄνεμον, πορεύονται κατὰ τὸν καύσωνα τοῦ θεοῦ ἐν τῷ ῥυακίῳ νὰ λουσιῶσι καὶ ἐπὶ τῶν ῥοδίνων μελῶν χέουσι τὸ ἀργυροῦν τῆς πηγῆς ὕδωρ, ὁ εὐνοῦχος, αἰώνιος τῶν πράξεων τῶν μάρτυς, φρουρεῖ περὶ τὸ λουτρόν. Παρὰ τρεῖς ἄνευ συγκινήσεως τὰ ἐκλεκτὰ ἐκεῖνα γυμνὰ σώματα. Ὅταν δ' ἡ νύξ ἀπλοῖ τὸν μαῦρον κανδύαν τῆς, ὁ εὐνοῦχος ἀνοίγει εὐπειθὴ θύραν καὶ κούφῳ βήματι βαίνει ἐπὶ τῶν ἀπαλῶν ταπήτων, κρύφα δὲ καὶ ἀσποφθεῖ ἔρπει ἀπὸ κλίνης εἰς κλίνην· ἀγόμενος ἐξ ἀδιακόπου φόβου παρατρεῖ τὰς ὥραιας κοιμωμένας, καὶ ἀκροᾶται τὸν νυκτερινὸν αὐτῶν ψίθυρον· σημειοῖ τοὺς στεναγμούς, τὴν πνοήν, τὴν ἐλαχίστην κίνησιν ἐκ παντὸς συλλέγει, — καὶ ἀλλοίμονον εἰς ἐκείνην, ἥτις, ὀνειρευομένη, ἤθελε προσφέρει ξένον ὄνομα! Ἀλλοίμονον εἰς ἐκείνην, ἥτις ἐνεπιστεύθη τῇ ἀγαθῇ φίλῃ ἀχαλινώτῳ καὶ ἀπερίσκεπτον ἐπιθυμίαν!

Τίς λοιπὸν εἶναι ἡ αἰτία τῆς ὀργῆς τοῦ Γιρέν; Ἡ καπνοσύριγξ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ ἐσβέσθη, ὁ δὲ ὑπνέτης, ἀκίνητος ἐπὶ τῆς φλῆς, ἀναμένει τὰς διαταγὰς τοῦ δεσπότη του, βίᾳ τολμῶν ν' ἀναπνεύσῃ· ὁ δυνάστεων ὀρθοῦται περισκευμένους· ἀνοίγεται ἡ θύρα πρὸ αὐτοῦ. Σιωπηρὸς προβαίνει εἰς τὴν διαμονὴν τῶν γυναικῶν, ἄλλοτε τοσοῦτο προσφιλῶν αὐτῷ.

Αὗται ἀναμένουσι τὸν χάνην, καθνεται κατὰ διαφόρους ὁμίλους περὶ τινὰ κελαρύζουσαν κρήνην. Μετὰ παιδικῆς εὐφροσύνης θεῶνται τοὺς ἰχθύς ὀλισθαίνοντας ἐπὶ τοῦ ὕγρου ἐκείνου κατόπτρου καὶ εἰς τὸν βυθὸν προσπελίζοντας τῆς ἐκ μαρμαροῦ λεκάνης. Τινὲς αὐτῶν εὐχαριστοῦνται

ρίπτουσαι τὰ χρυσὰ των ἐνώτια. Ἐν τούτοις αἱ παιδίσκαι περιφέρουσιν εὐώδη παγωτά, εἴτα δὲ ἄδουσιν ἡχηρὸν καὶ εὐφρόσυτον ᾄσμα.

I

Τοῖς ἀνθρώποις χρηρεῖ ὁ οὐρανὸς τὴν θεραπείαν τῶν πόνων καὶ δακρύων· μακάριος ὁ φακίρ, ὁ βλέπων τὴν Μένκαν κατὰ τοὺς θλιβεροὺς τοῦ γηρατός του χρόνους.

II

Εὐδαίμων, ὅστις, θνήσκων, ἐξαγνίζεται ἐπὶ τῶν ἐνδόξων τοῦ Δουνάδεως ὄχθων· κόρη ἐπουρανία θὰ πετάξῃ ἐνώπιόν του μειδιῶσα ἐξ ἔρωτος.

III

Ἄλλ' εὐδαίμονεστερος, ὦ Ζαρέμα, ὅστις, μεθύων ἐκ γαλήνης καὶ μαλθακότητος, σὲ θωπεύει, ὥσπερ βόδον ἐν τῷ τοῦ χαρμίον περιδῶλῳ.

Αὗται ἄδουσιν. Ἄλλὰ ποῦ εἶναι ἡ Ζαρέμα, ὁ τοῦ ἔρωτος ἀστήρ, ὁ τοῦ χαρμίον μαργαρίτης. Τεθλιμμένη καὶ ὠχρά, δὲν ἀκούει τοὺς ἐπαίνους τῆς· ὥσπερ φοῖνιξ, ἐξ ἀνέμων τινασσόμενος, αὕτη κλίνει τὴν νεαρὰν κεφαλὴν· οὐδὲν πλέον νὰ τῇ ἀρέσκῃ δύναται. Ὁ Γιρένς μετεβλήθη! Ὁ Γιρένς ἤδη δὲν τὴν ἀγαπᾷ.

Ἄλλὰ τίς ἡ γυνή, ἥτις πρὸς σέ, ὦ Ζαρέμα, δύναται νὰ συγκριθῇ; Ἡ μέλαινα κόμη περιστέφει τὸ χιονῶδες μέτωπόν σου· οἱ ὀφθαλμοὶ σοῦ εἰσι τῆς ἡμέρας λαμπρότεροι, τῆς νυκτός μελάντεροι. Τίς φωνὴ δύναται καλλίον τῆς ἰδικῆς σου νὰ ἐκδηλώσῃ τὴν ἀναρρίπισιν τῶν φλογερῶν παθῶν; Τίς ἀσπασμὸς τρυφερώτερος καὶ ζωηρότερος τῶν θωπειῶν σου; Πῶς ποτε καρδίᾳ, τῆς εἰκόνας σου μεστή, δύναται ὑπὲρ ἄλλης νὰ πᾶλλῃ; Καὶ ὅμως ὁ ψυχρὸς καὶ ἄγριος Γιρένς ἀπαξιοῖ τὰς θωπειὰς σου, καὶ τὰς κρυεράς ὥρας τῆς νυκτός ἐν θλίψει καὶ μονώσει κατατρίβει, ἀφ' οὗτο ἡγεμονίς ἐκ Πολωνίας ἐν τῷ χαρμίῳ του οἰκεῖ.

Ἀπὸ μικροῦ ἡ νεαρά Μαρία ζῇ ὑπὸ κλίμα ξένον· πρὸ μικροῦ ἦνθει ἐν τῇ οἰκογενείᾳ τῆς, παρὰ πατρὶ φιλοστόργῳ, ὅστις τὴν ἐκάλει δόξαν του καὶ παρηγορίαν. Νόμος τῷ ἦτο ἡ παιδικὴ τῆς θέλησις· μία φροντίς μόνη τὸν κατεῖχεν· ἐπεθύμει ἡ τύχη τῆς φιλτάτης θυγατρὸς του νὰ ᾗ λαμπρά, ὥσπερ ἡμέρα ἔαρος, οὐδὲ ἡ ἐλαφροτάτη θλίψις νὰ ταραξῇ τὸ στῆθος τῆς, καὶ, νυμφευθεῖσα, ν' ἀναμνησκηται μετ' ἀγαλλιάσεως τοῦ χρόνου τῆς νεότητος τὰς τερπνάς καὶ εὐαρέστους ὥρας, αἵτινες διελύοντο ὥσπερ κούφον ὄνειρον. Τὰ πάντα ἐπ' αὐτῆς ἡγεῖρον θαυμασμόν· ἡ εὐγενὴς φύσις, αἱ ζωηραὶ, μετὰ χάριτος κινήσεις, οἱ κυανοὶ τῆς ὀφθαλμοῦ. Πρὸς τοῖς δώροις τῆς φύσεως ἠνοῦντο τὰ τῆς τέχνης· κατέθελγε τὰ οἰκογενειακὰ γέμματα διὰ τῶν μελωδικῶν τόνων τῆς ἄρπης. Πολλοὶ ἰσχυροὶ καὶ πλούσιοι ἐπεζήτησαν τὴν χεῖρά τῆς, καὶ πολλοὶ νέοι περιδεῖς ἀπέπνεον δι' αὐτὴν μυστικὸν ἔρωτα. Ἄλλ' ἡ παρθένος, γαλήνιος καὶ ἀγνή, ἡγνῶει ἐτι τὰ πάθη, καὶ ἐν τῷ πύργῳ τοῦ πατρὸς ἠνάλισκε τὰς ὥρας τῆς σχολῆς παίζουσα μετὰ τῶν προσφιλῶν τῆς συντρόφων.

Δὲν διήρκεσε πολὺ ἡ εὐτυχία ἐκείνη.

Ὁρδὴ Ταρτάρων διεχύθη κατὰ τὴν Πολωνίαν μεθ' ὀρμῆς χειμάρρου, τὰ πεδιά ἐπιτρέχοντος, ἡ πυρκαϊὰς, τὸν θερισμὸν νεμομένης. Τὰ ἀνθηρὰ περὶ χωρὰ, δηωθέντα, μετατρέπονται εἰς ἔρημον· παύουσιν οἱ ἄθωοι περίπατοι καὶ τὰ παίγνια· ἐξαφνίζονται τὰ χωρία· ὁ μεγαλοπρεπὴς πύργος ἡρημώθη· εἶναι κενὸν καὶ ἄφρονον τὸ δωμάτιον τῆς Μαρίας. Ἐν τῷ ναῖσκῳ τοῦ παλατίου, ἐνθα κατὰ μακρὰν σειρὰν ἀναπαύονται τὰ ψυχρὰ τῶν προγόνων λείψανα, στέμματα καὶ στεφάνους· περιβεβλημένα, ἤδη νέος ἀνεγείρεται τάφος. Ὁ πατὴρ ἀπέθανεν, ἡ χμαλωτίσθη ἡ θυγάτηρ· τὴν πύργον κατέχει ξένος πλεονέκτης, καὶ διὰ τυραννικῆς φορολογίας πιέζει τοὺς δυστυχεῖς ἐνοίκους τοῦ χωρίου.

Προσδέχεται ἡ αὐλὴ τοῦ Μπαξέ-Σαράτ τὴν νεαρὰν ἡγεμονίδα· ἀλλ' ἡ ὥραία ἀναλίσκεται ἐν στεναγμοῖς καὶ θρήνοις, οὐδὲ νὰ προσοικειωθῇ δύναται τῇ καθεύδει, ὅφ' ἦν ὑπήχθη. Ὁ ἀπελπισμός τῆς, τὰ δάκρυα, οἱ στεναγμοί, ταρασσουσι τὸν βραχὺν ὕπνον τοῦ χάνη, ὅστις τὸ πᾶν πράττει, ὅπως πραύνη τῆς αἰχμαλώτου τὴν λύπην, καὶ πραύνει χάριν αὐτῆς τὴν αὐστηρότητα τῶν τοῦ χαρμίον νόμων. Αὕτη εἰσέρχεται εἰς τὸ λουτρόν ἄνευ ὕδενος ἄλλου ἐπόπτου ἢ μιᾶς δούλης. Ὁ ἀπεχθὴς τῶν ὀδαλισκῶν φύλαξ δὲν εἰσδύει παρ' αὐτῇ οὔτε μεθ' ἡμέραν οὔτε νύκτωρ· δὲν τὴν θέτει ἐπὶ τῆς κλίνης διὰ τῶν ἐκτεθηλυμένων χειρῶν του, οὐδὲ τολμᾷ νὰ τὴν ἀτενίσῃ. Αὐτὸς ὁ ἡγεμὼν δὲν τολμᾷ νὰ ταραξῇ τὴν ἡσυχίαν τῆς αἰχμαλώτου παρθένου· τῇ ἐπέτρεψε νὰ διάγῃ μόνη ἐν τῷ ἀκροτάτῳ τῶν ἀνακτόρων μερίσματι, καὶ θὰ ἔλεγέ τις ὅτι ἐν τῇ μυστηριώδει ἐκείνῃ μονῇ ἐμψωλεύει οὐχὶ θνητόν τι ὄν. Ἐκεῖ ἄσβεστος καίει λαμπὰς πρὸ τῆς εἰκόνης τῆς Θεομήτορος· ἐκεῖ ἡ ἐλπίς, τελευταῖον τῶν τεθλιμμένων κραταίωμα, διαμένει μετὰ πίστεως καὶ ταπεινοφροσύνης· ἐκεῖ ἡ ἀτυχής κόρη τρέφεται ἐκ τῶν ἀναμνήσεων τῆς τοσοῦτον ἐγγὺς καὶ προσφιλῶς πατρίδος· παραπονεῖται καὶ καλεῖ τὰς γλυκεράς συντρόφους τῆς, αἵτινες ἴσως τὴν μακαρίζουσιν. Ἐν ᾧ καθ' ἅπαν τὸ ἀνάκτορον ἄρχει ἡ μαλθακότης καὶ ἡ φαυλότης, γωνία τις αὐτοῦ καθίσταται—ὡ μυστηρίον τοῦ ἔρωτος!—τὸ ἀγιαστήριον τῆς ἀρετῆς καὶ ἀγνότητος. Οὕτω καὶ ἐν τῇ μέθῃ ζωῆς ἀχαλινώτου ἡ καρδίᾳ ἐνίοτε διαμένει κατὰ καὶ τηρεῖ ἄθικτον τὴν ἱερὰν παρακαταθήκην, τὸ αἶσθημα τῆς θεότητος....

Ἐπεται τὸ τέλος.

Π. Γ. ΚΟΚΟΛΗΣ.

ΕΞΕΔΟΘΗ:

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ Ν. ΒΡΑΤΣΙΑΝΟΥ

ΤΡΕΙΣ ΜΗΝΕΣ ΠΑΡΑ ΤΗ ΔΟΥΚΙΣΣΗ
ΤΗΣ ΠΛΑΚΕΝΤΙΑΣ

ΕΡΤΟΝ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΝ ΕΚΔΟΜΕΝΟΝ

ὑπὸ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ Θ. ΒΡΑΤΣΙΑΝΟΥ

ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ Α'